

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 26. ANUL XV.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditoria foiei pe afara la c. r. postu, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditoria. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, in 30 Martiu (11 Apr.) 1867.

Scótele nóstre in Transilvania.

II.

D. corespundinte alu „Albinci“, dăce ca „scótele nóstre stau mai eschisivminte sub ingrigirea bisericeii și totusi ele se afla in statu deplorabilu.“ Dar pentru ce acestu „totusi“? — Candu dintre doi insi, obligati de a lucrá impreuna la ce va, remane numai unulu pre lángea detorintia sea, iera celalaltu se codesce séu se retrage de totu de a-si face si elu detorintia, se dăce óre: la lucrú a ramasu numai unulu dintre conlucratori și lucrulu acela totusi nu s'a ispravitu dupa cuviintia? Logic'a de siguru nu argumenteaza astfelu. —

Dar sa cercetámu, pentru ce scótele nóstre stau mai eschisivminte sub ingrigirea bisericeii? — Responsulu celu mai simplu și mai de aprópe la intrebarea acést'a este: pentru ca statulu in parte si-a retrasu ingrigirea sea dela scóte. Ei bine, dar pentru ce statulu si-a retrasu ingrigirea sea dela scóte și le-a lasatu pre acelea mai eschisivminte sub ingrigirea bisericeii? — Dupa noi, la intrebarea acést'a va dá unu respunsu dreptu, unu respunsu nepartinitoriu numai — istoria, candu aceea se va apucá sa insemne pre tablele ei politic'a și nevoile, ce au bantuitu patria nóstra, și cari póte ca nu si-au datu inea in capu.

Intr'aceea sa nu trecemu cu vederea unu pretestu, carele s'au fauritu de buna séma intr'o fauriste inalta, dar ascunsa, pentru cá prin elu, celu putinu momentanu, statulu sa se arete scapatu de tota responsabilitatea, iera biserice'a sa se faca cu alátu mai responsabila de starea scóteloru. S'a dăsu adeca si se mai dăce inea, ca preotimea nóstra au respinsu și au eschisu pre organele regimului, pre amplotiati, de a se mai amestecá in afacerile scóteloru nóstre, sub cuventu căci, prin amesteculu loru in acelea afaceri, s'aru vatemá autonomia biserice'sca.

Ne va fi permisú inea a analisá putintelu pretestulu acést'a și a-lu pune intr'o lumina mai buna, pentru cá sa-lu póta apredá dupa meritulu lui celu adeveratu și cei ce nu suntu initiati in arcanele politiceii mai inalte.

Pretestulu amintitu s'a tiesutu din acea imprejurare, ca suprem'a inspectiune biserice'sca de scóte și o parte din preotimea nóstrá in adeveru au trebuitu, de câte-va ori, sa intempine pre unii amplotiati ai statului cu autonomia biserice'sca, pentru cá prin acést'a, cá prin singur'a arma ce o aveau in mána, sa paralizeze nesuintiele nelegali, proselitistice și antinationali, nesuintie, prin care unii voiau sa valem dreptulu și odihn'a bisericeii nóstre, iera alții totu prin scóte, voiau sa vatem interesele nóstre nationali.

Nu scimu déca vre-o inspectiune scolara si preotime a vre-unei alte bisericeii din patria au avutu cuventu a intempiná pre vre-unu amplotiatu in caus'a scolara cu autonomia biserice'sca; dar cumca inspectiune scolare si preotimei nóstre s'au datu destula ansa de a face acést'a; se póte vedé din actele oficióse, ce se consérva in archivulu Consistoriului metropolitanu. Acele acte suntu totu alátea dovedí, ca unii amplotiati ai statului in adeveru au trecut preste sfer'a oficiului loru, incercandu prin scóte a vatemá interesele confessionale séu nationalu alu poporului, carele singuru au intemeiatu și singuru si sustine scótele sele. Intrebámu acum, care dintre autoritátile bisericesci din patria nu aru fi esitu inaintea unoru asemenea amplotiati cu autonomia biserice'sca, pentru de a pune stavil'a abusu-lui loru?

Noi trebuie sa sustinemu, ca chiaru si candu statulu aru sustiné scótele poporului prin mijlócele

sele proprii, chiaru si in casulu acést'a nu aru ave dreptu rici unu amplotiatu de ai statului a face, cá scóla sa lucre contr'a confessionei și nationalitátiei poporului, pre carele vrea sa-lu cultive. Acum, déca inspectiunea scolara si preotimea nóstra, convinsa prin fapte despre abusera unoru amplotiati cu puterea loru, s'au opusu acelor'a, provocandu-se la autonomia biserice'sca, i-au opritu dóra prin aceea, cá ei sa nu-si implinesca oficiulu impusu loru de ministeriu: de a stáruí in contielegere cu preotimea, cá comunele bisericesci sa-si zidésca scóte si sa le tina in stare buna, cá parintii sa-si tramita copiii la scóla si se plátésca léfa invetiatoriloru regulatu? — De siguru biserice'a nu iau impedecatu de a-si face detorintia acést'a a loru; ci ei, amplotiati acei'a, dupa-ce au veditu ca nu se mai potu tiné pe terenulu ilegalu pe care s'au fostu pusu, dupa-ce au veditu ca nu potu ajunge la scópu loru mascatu, au parasitu de totu caus'a scolara, si pentru a se escusá inaintea lumei si pentru a innegri pre preoti, prin rapórtle oficióse si prin articoli jurnalistici, au inceputu cu insinuatuni cá cea amintita mai inainté; o insinuatune aceea, precum amu creditu, fórte plausibila si, precum vomu vedé mai tardiu, si fórte politica.

Eata adeverat'a stare a lucrului! Eata ce vina pórtá autonomia bisericeii nóstre, căci unii amplotiati se arata straini de cátra scótele nóstre! Amu dăsu „unii amplotiati“; din causa căci nu toti amplotiati statului s'au purtatú fatia cu scótele nóstre, cá cei instrainati de cátra ele prin autonomia biserice'sca (?).

Noi cunóscemu intre amplotiati statului si barbati de acei'a, cari si-au castigatu mari merite pentru scótele nóstre si prin ele pentru luminarea poporului nostru, si cari in folosulu acestor'a au lucratu in cea mai buna armonia cu preotimea nóstra si n'au avutu nici odata cuventu a se plange contr'a autonomiei nóstre bisericesci. Inteligintia nóstra, recunoscátore de asemenea merite, nu a intrelasatu a publicá numele acelor'a prin jurnalele nationalu.

Mai trebuie sa amintimu inea si de a trei'a categoria de amplotiati: de amplotiati acei'a ai statului, cari s'au aretatu totdeun'a, sa nu dicemu cu despretiu, dar cu apathia si neinteresare fatia cu scótele nóstre, fára de a se acoperi cu pretestulu a autonomiei biserice'sci. Lumea vrea sa scia, ca pe lángea ordinatiuniloru publicate, prin cari se punea la anim'a amplotiatoru ingrigirea de starea din afara a scóteloru, li se dá totodata sa precépa, ca cu staruintia loru pentru infintierea si dotarea scóteloru prin poporu, sa nu mérga asiá departe, incátu sa slabésca puterea de contributiune a aceluia. Póte ca unii dintre amplotiati statului tocm'a pentru o astfelu de consideratiune inalta, s'au aretatu cu unu zelu atátu de moderatu intru staruintia loru pe lángea poporulu seracu, cá acéla sa-si edifice si sustina scóte, precum erau prevediute si proiectate in harthiele ordinatiuniloru guverniale. La punctulu acést'a ne vinu in minte o gramada de requisituni, fácute din partea inspectoriloru nóstri districtuali de scóte, cátra amplotiati statului, pentru cá, amesuratu ordinatiuniloru guverniale, sa-si implinesca si ei detorintia fatia cu scótele, si cari requisituni s'au perdutu fára nici unu resultatú.

Unu barbatu de scóla germanu, in manualulu seu de pedagogia, tratandu despre scopulu si puse-tiunea scólei populare, dăce: „E preste putintia cá sa se faca o impressiune placuta asupr'a omului cu minte si cu anima, déca, elu, casarmele cele in forma de palaturi, temnitiele, spitáleuru, teatrele si musele cele pompóse, le va asemená cu miserabilele, strimtele, afumatele si mardarele case de scóte, in

eari se dăce ca generatiunea tenera are sa se faca capabila de inaltele idei ale statului, ale bisericeii, ale moralitátiei. . .“ Acést'a s'a dăsu in comunu despre scótele populare din Germania, numai cu vre-o 10 ani inainté de acést'a. — Ei bine, n'amu putea face si noi asemenea asemenea? Amu putea negresitu; dar noi sumentu cu multu mai loiali si nu vremu sa vatemámu pre nime, si apoi pe lángea aceea sumentu si prea siguri, ca cu de acelea scóteloru nóstre totu nu s'aru imbunatati cu nimic'a. —

Dupa cele espuse pána aci, s'ar asteptá póte cá sa aretámu si ce a facutu biserice'a nóstra prin organele sale, prin preoti, pentru scótele nóstre. La intrebarea acést'a inea responsulu celu mai bunu ce se póte dá, l'a datu Venerabilu Consistoriu metropolitanu din Săbiu, sub nrulu seu 337 din 10 Maiu 1865, in urm'a unei interpelatiuni din partea In Guvernu regescu de sub nrulu 13727 din an. 1865; ne luámu voia deci a ne provocá si noi la acelu respunsu, carele s'au publicatu si in nrulu . . alu foiei acéstei'a din anulu 1865. Despre acelu respunsu oficiosu alu Consistoriului mai amintimu aci numai atát'a, ca in elu s'a aretatu cu coloru vii si ade-verate si starea in carea se afla poporulu nostru, si vo-intia si putintia lui de a-si infintia si sustiné scóte. Inaltulu gov. se vede ca in tóte cele aretate au consimtitu cu Consistoriulu nostru; căci pre calo oficiosa celu putinu n'a mai fácutu nici o reflexiune, la cele ce i s'au impartesitu in privintia acést'a. Si ce e mai multu, Venerabilulu Consistoriu a propusu, cá déca cum-va Inaltulu Guvernu scie, ca preotimea nóstra séu insusi Consistoriulu aru fi pe-catuitu in afacerile sele scolare, sa arate casuri speciali, — si Inaltulu Guvernu si acést'a a intrelasatu a face. Nu scimu déca se va fi satisfacutu celu putinu acelei cereri prea drepte a Consistoriului nóstru, cá pentru de a evitá in viitoriu totu felulu de conflicte, intre organele statului si ale bisericeii, in ceea ce se tine de conlucrarea loru in folosulu scóteloru, Inaltulu Guvernu sa binevoiesca a face cunoscutu in modu hotaritu: ce intielege prin suprem'a inspectiune de statu in trebi scolare? —

Nu voimu a ne terminá cuventulu cu ceea ce amu spusu mai in urma despre scótele nóstre si de aceea vomu continuá in favorulu loru a mai vorbi inea ce-va si in nrulu viitoriu.

Eveneminte politice.

Săbiu 28 Martiu

Cetimu ca s'a tinutu conferintie in cestiunea croata intre ministrulu de Beust, cancelariulu croatu si alti barbati de statu magiari. Resultatulu se dăce a fi, ca afacerile croate sa se deslege numai intre aceste două țeri (Croati'a și Ungari'a), fára de amesteculu regimului de dincolo de Láit'a. Partid'a numita ungeresca din Croati'a se bucura de statorirea principiului acéstui'a, pentruca crede ca in tipulu acést'a va ajunge mai curendu la drepturile constitutionale ale țerei.

In nrulu trecutú amu impartásitu unu telegramu in cestiunea croata. Altulu ne spune acum ca Deák si Ghiczy au depusu pre més'a casei deputatiloru proiecte de legi in intielesulu celoru cuprinse in telegramulu pomenitu. —

Din unu tel. la „Sieb. Bl.“ (9 Apr. n.) aflámu, ca afacerea Croatíei e déjà resolvita. Se primesce propunerea lui Deák, carea privesce servarea intregitátiei corónei si chiama Croati'a la incoronare iera celelalte le lasa nedecise. Totu din acelu telegramu se vede, ca a s'ta di primesce cas'a deputatiloru unu mesagiu, dupa carele va urmá apoi amanarea dietei pána in Maiu.

Dupa altulu din „Hrm. Ztg.“ se dăce, ca ama-

narea dietei urmăza din urgentia regulării municipielor.

Cestiunea Luxemburgului e inca obiectul discutiei diurnalistei.

Ducele de Gramont la o soirea data de densulu (e ambasadorul francez in Vien'a) a conversatu cu tramisulu Prussiei in unu modu batatoriu la ochi. In aceeași di se dice ca in Berlinu contele de Bismark au datu Tramisulu austriacu se intielega, ca deca nu se invoiesce ca tratatele incheiate din partea prussiana cu nemtii de sudu, Prussia va intrebuintia mesuri apesatore asupra Austriei.

O corespund. a „Albinei“ ce i se tramite din Bucovina spune de emisari russi, cari propaga ruisismulu crucislu si curmedislu in tiera si cari spunu: ca russii acusi au sa intre in Galitia si Bucovina, pentru luarea in zaloga a acestoru tieri pentru unele datorii dela 1848. — In legatura cu acest'a amintim de ceea-ce cetim in alte diuare: ca in Petersburg si in Moscova se formeza unu comitetu pentru ingrigirea de cei raniti in resbele.

Din Pest'a.

In 1 Aprile se tinu o sedintia in casa deputatilor numai pentru autenticarea protocolulu din sedintia trecuta si prin urmare si a conclusulu in privintia afacerilor comune. Notariulu Toth se insarcineza a duce estrasulu protocolulu in casa magnatilor. Cu acest'a se incheia misiunea acestei sedintie cercetata numai de putini membri.

In acesta di s'a tinutu sedintia si in casa magnatilor. Pre banc'a ministrilor era numai Br. Wenkheim, Conte Mico si Gorove; pre banc'a prelatilor 12 episcopi.

Sedintia s'a deschisu la 12^{1/2} ore diu'a sub presedintia nou denumitulu presedinte, supremu judetiu alu terei, Georgiu Majlath.

Presedintele se adresa cu unu cuventu saluatoriu cãtra magnati, in care cuventu presedintele laudandu capacitatea de barbatu de statu a predecesorelui seu (P. Sennyey; se afla pe banc'a baronilor imperiali). Amintesce apoi de greutatea puseiunei sele si in fine roga casa sa-lu onoreze cu increderea si cu spriginula ei.

Tramisulu casei deputatilor preda conclusulu acelei'a asupra afacerilor comune, care se si pune pe 3 Aprile la ordinea zilei.

In 2 Aprile a venitu pre tapetu unu proiectu de resolutiune asupra modalitatilor la recrutatiune, carele in o sedintia de o ora si jumetate s'a luat la desbatere si s'a si resolutu trecendu-se prin cetirea prima, a dou'a si a treea.

In acesta cestiune vorbesce Tisza si face unu amendementu, ca sa se dica in locu de a p l a c i d a r e a recrutilor si v o t a r e : „imputerirea“ la scoterea de recruti si „asentati“. Propunerea lui

V i a d u c a sa se scada tempulu de servitiu dela 6 la 4 ani, nu se primesce. Asemenea nu a lui Farago carele (la p. 10) pretinde, ca in regimentele unguresei numai unguri sa poata fi oficeri.

Se suspende sedintia pre o jumetate de ora, si la continuare se verifica protocolulu.

In 3 Aprile veni in casa magnatilor la ordinea zilei conclusulu casei deputatilor asupra afacerilor comune, carele se primi fara de nici o opusetiune. Asemenea facu casa magnatilor cu proiectulu de resolutiune in 4 Aprile. In

5 Aprile desbaterea in casa deputatilor a devenitu mai interesanta prin doue lucruri: respunsulu ministrului de justitia la interpelatiunea facuta de Tisza Laszlo cu alta ocaziune. Ministrulu dice: ca inea in decursulu sesiunii acestei'a, se va aduce unu proiectu de lege despre indigenatu, in care toti fiii patriei voru capeta asemenea drepturi egale in privintia confessionalitatiei; alu doilea interpelatiunea dep. B a h e s i u, pentru ce s'a opritu tinerea conferintilor comitatense in Carasiu. Interpelatiunea acest'a va fi raspunsu in un'a din sedintiele venitoare.

Ordinatie ministeriale

(in obiectulu recrutarei.)

Nru 226.

Dela ministeriulu ung. reg. de aperarea terei.

Cãtra tote juridictiunile.

Prin acest'a ordonedi, ca, formandu numai decatu comisiunile miste in contielegere cu resp. comandante de intregirea armatei pentru pertratarea rechemarilor ce voru incurge in urm'a intregirii armatei din anulu cur., se dispuna asiã, catu acele sa-si poata incepe lucrãrile celu putinu pre la 26 l. c. si sa si le poata fini celu multu pana in 29 Aprile a. c., si locitorii sa se incunoscintieze de tempuriu insemnandu-se ca numai cele dintãie trei clase (1846 1845 1844) se voru chiamiã.

In privintia comisiunilor de absolvere planulu de calatoria are a se statori indata in contielegere cu resp. comanda de intregirea armatei si a se substerne aici.

In casu de lipsa, pre teritoriulu unei comande de intregirea armatei se potu forma si 3 comisiuni de eliberare.

Din partea civile voru lua parte la acesta lucrare unu comisariu esmisu pentru acest'a unu medicu civilu, cari voru fi insinuat aici cu numele si respectivulu jude cercuale.

La alegerea acestoru comisari in prim'a linia va avã a se lua in consideratiune desteritatea si increderea de care se bucura cutare, in a dou'a linia insa, din punctu de vedere alu economiei, dupa putintia numai atari oficiali voru fi de aplecatu, cari

provediati cu pausiale de drumu, nu voru causã si alte spese.

La pertratarea acestoru petitiuni rechematore au a se tinã in vedere urmatoarele principie conducatore:

a) Tax'a de eliberare numai pana la diu'a pertratãrei rechemarilor se potu solvi.

b) Titlurile de eliberare, deca se documenteaza de ajunsu inaintea comisiunei miste, suntu urmatoarele, si adeva:

I. Din respectu familiaru.

1) Uniculu fiu alu unui tata seu alu unei mame veduve de 60 de ani,

2) dupa morte parintilor, uniculu nepotu alu unui mosiu seu alu unei bune (mama bebrana) veduve de 60 de ani,

3) uniculu frate alu unoru frati de totu orfani.

Intr'aceea numai acel'a unicu fiu, nepotu seu frate se pote elibera, care

a) e de origine de sãnge si legitima, b) dela a carui remanere a casa depinde sustinerea parintilor, mosiloru seu fratiloru, si deca acel'a si implinesce intr'adeveru acesta detoria.

De 60 de ani au a se considerã si acei'a, cari din defecte spirituali ori corporali necurabili suntu ne apti de a lucra si castiga.

De unicu fiu, nepotu seu frate are a se considerã si acel'a, alu carui unicu frate seu mai multi: aa) servece in armata, fia si in reserva (dara nu suplentu), seu

bb) inca nu e de 18 ani, seu in fine

cc) din defecte spirituali ori corporali necurabili e necapace de lucru si castigu.

4) Care este acum in a III clasa, deca s'a casatoritu inainte de a se lua la pertractare rechemarile de acestu tempu, deca candu a fostu in clasa I si II si-a facutu detoria, daca-i traiesce muiera si prunculu si pentru sustinerea acestora remanerea lui a casa e neaperatu de lipsa.

II. Din respectu religiosu.

a) Fetiele (personele) hisericesci (preotii, predicatorii, teologii si calugarii)

b) candidatii la trepta preotiesca,

c) Rabinii si candidatii de rabinii.

III. Din respectulu pusetiunei civili.

a) Oficialii de statu si comitatensi, practicanții si subpracticanții in conceptu deca-su jurati,

b) oficialii institutelor financiare publice, reprezentantii regnicolari si oficialii cetãtilor (orasiloru) incredintatii cu administratiunea politica — incãtu la inlocuirea posturilor lor de servitiu se potesce absolverea drepturilor si sciintiloru de statu.

IV. Din respectulu instructiunei publice.

FOISIORA.

Impartasiri dintr'unu manuscriptu,

ce tracteaza despre Dreptulu Canonicu alu Bisericeii greco-resaritene ortodoxe ecumenice.

(Urmare.)

Sinodulu localu XII.

— Sinodulu acestuia au venitu in parte spre decidere doue obiecte forte grele, si adeva I, ca sub care patriarchia, sub cea a Romei seu a Constantinopolei are sa vina Bulgari'a cea nou intorsa la crestinismu? si II ca impãrechierile escate pentru depunerea lui Ignatiu si alegerea lui Fotiu de patriarchu alu Constantinopolei sa se curme. Insa totã nediniel'a Resariteniloru pentru deciderea drepta a acestoru obiecte au remasu fara succesulu doritu, cãci 1, Rom'a n'au vrutu sa ceda patriarchatulu Constantinopolei pre Bulgari'a, de-si dupa pusetiunea ei geografica, dupa meritele Archiereilor resariteni, cãci acesti'a au luminatu pre Bulgari spre imbrãtisiarea bisericeii lui Christosu, precum si dupa stapanirea politica, cãci era sub Imperatulu romanu alu resaritului, se cuvenea patriarchatulu Constantinopolitanu, precum s'au si facutu; 2 cãci si in privintia lui Ignatiu si Fotiu nu s'au pututu ajunge la fina-le impacare, pretindendu siesi dreptulu de supremulu arbitru in treb'a acest'a, la care resaritenii pre bas'a Canoneloru positive si sustatore in valore nu s'au pututu invoã. Si fiindca cele intemplete in privintia acestoru doue obiecte se tinu mai de a-

prope de istoria: pentru aceea le trecemu cu vederea aci, si amintim despre lucrarea legislatore a acestui Sinodu, care au adusu trei Canone, dintre care in celu 1. au legiuitu, ca spre incetarea sminteliloru si prigoniriloru escate intre Nicolau si Adriannu Papiloru din Rom'a, si intre Fotiu alu Constantinopolei, cati preoti, mireni, seu Episcopi s'au afurisitu de Pap'a Ioann alu Romei, acei'a sa fia afurisiti si de Fotiu patriarchulu Constantinopolei, asemenea si cati mireni, preoti seu Episcopi s'au afurisitu de Fotiu, sa se socotiesca de afurisiti si de cãtra Pap'a Romei fara strimtorarea privilegiiloru scaunulu Romei prefipte in canone; in celu alu 2. ca Archiereii, cari voru vrea a se lasã de Eparchiele lor, si a se retrage la vre-o monastire, sa nu se mai poata intorce la Eparchie; in alu 3. ca acel'a mirenu sa se afurisesca, carele va cutedia sa bata seu sa inchida pre vre-unu Episcopu. —

Despre poesi'a romãna.

(„Convorbiri literarie“)

Conditieuna materiala a poesiei.

(Urmare.)

Din aceeași particularitate poetica se explica farmeculu fabuleloru lui Lafontaine. Obiectulu acestoru fabule este cunoscutu din alti autori, pote nici unulu nu este originalu alu lui. Dar ceea-ce este originalu in Lafontaine, este acea alegere admirabila de cuvinte, prin care in modulu celu mai simplu se esprima lucrurile in natur'a lor palpabila:

Maitre corbeau sur un arbre perché

Tenait en son bec un fromage.

Maitre renard par l'odeur alléché

etc.

Il ouvre un large bec, laisse tomber sa proie

etc.

Shakespeare, modelulu celu mai perfectu pentru totu ce se va chiamiã vre-odata fantasia de poetu, se feresce pana la esageratiune de cuvinte abstracte si deca le intrebuintieza, le pune totdeun'a alaturea o imagine sensibilã.

Esemple se afla pe fia-care pagine a opereloru sale. Sa ne marginim la cate-va din cele traduse in romanesce, din „Macbeth“ *).

Sa potu resturna cu vitãza mea limba

Ori ce te-aru departã dela cerculu de auru.

„Cerculu de auru“ in locu de corõna regesca, la care aspira Macbeth.

In finele actului I. dice Macbeth

Sum deplinu hotaritu: intinsu e ori ce nervu Spre teribila fapta.

In actulu III., scen'a 1.

eu sum radacina

Si tatalu multoru regi.

In scen'a 4.

Amu innotatu in sãnge atãta de departe Incãtu de-a me 'ntorce totu asiã greu mi vine. Cãtu de-a merge nainte. In capu mi ciocotescu Curiõse ganduri,

etc. etc.

Amis, ne creusez pas vos chères rêveries,

dice Victoru Hugo (Feuilles d'automne, 29).

*) Traducere de P. Carp, publ. de Societ. „Junimea“, p. 16, 23, 24, 25, 60.

a) Profesorii și docenții institutelor instrucției publice s-au provădit cu dreptul de publicitate, înțelegându-se aici și docenții (învețiatorii, dascălii) școlilor populare, deca aceștia suntu aplecați definitiv pre calea denuirei ordinare,

b) advocații diplomați și doctorii ori cărei facultăți.

c) Studentii ordinari și publici dela universități, academiile de drepturi, dela academiile orientale din Vien'a, mai incolo dela gimnasiile supreme, dela politecnicele din imperiu și dela academiile de băi.

V. Din respectu de posesiune.

Proprietarii averilor ereditate, deca locuiescu a casa și pörta economi'a și deca venitul din această economie este de ajunsu pentru susținerea unei familii de cinci persoane dära nu întrece cuadruplulu lipseloru acestei familii.

Töte resoluțiunile de eliberare compete pre basea titlurilor atinse sub punctele II, III, și IV, și date de comisiunile miste de rechiamare, dimpreuna cu resp. petițiuni instruate, au a se substerne spre revisiune la acestu ministeriu ung. reg. de aperiarea țierei pentru dejudecarea calităților prescrite până acum, și numai atunci se potu considerá de valide deca voru castigá aprobare.

Recursurile contra resoluțiilor negative ale comisiunilor de rechiamare se potu dá numai la aceste comisiuni in scrisu său cu vorb'a celu multu in 8 zile.

Petițiunile și acusele, precum și recursurile suntu libere de timbru.

Pentru conspectulu genealogicu se potu prelinde celu multu 2 fl. v. a.

Asupra recursurilor date la tempulu seu la comisiunile miste de rechiamare și substerne fără amanare nemijlocitu la ministeriulu ung. r. de aperiarea țierei, decide finalminte acestu ministeriu. Resoluțiunile de eliberare ale comisiunilor de rechiamare suntu valide numai pentru anulu acest'a.

In privința districteloru și cercurilor de întregirea armatei, remane in validitate împărțirea facuta prin despuseliunea locuteninției reg. nrulu 13,618 a. c.

In fine facu atentu pre municipiu, ca pre sēm'a celoru din clasele chimate (1846, 1845, și 1844) până la inchaiarea recrutării sa nu se dee concessiune (pasu) de caletoria, afara de casulu candu acei'a s'aru tiné de cei publice neapți.

Datu Bud'a 14 Martiu 1867.

Conte **Juliu Andrassy** m. p.

Revista dñuaristica.

In „Tromp. Carp.“ aflămu unu articulu intitulatu „Biserica română“ in care se pune întreba-

rea, ca ce va fi avutu guvernulu lui I. Ghica cu dechiararea prelatilor bis. rom. de necanonici. Arata ca e gingasiu lucr'u a derimá totu. Apoi continua :

Biserica este temelie Stateloru. Astfelu in Engliter'a, astfelu in Franci'a, astfelu in Russi'a, astfelu in töte Statele cari au o durata o consistenția, o taria. Biserica loru a fostu pētr'a unghiu-lara a temeliei loru. Astfelu și la noi biseric'a noastră a fostu temelie Statulu nostru, temelie instrucțiunei și a moralității publice, de candu s'a fondatu acestu Statu, fia dincolo de Dunare, fia din cöce de Dunare.

Antaiulu Domnu român, Ioan Atzanu, alu cărui nume propriu a remasu titlulu nestramutatu alu tutoru Domniloru români, a refusat corón'a Bizantie pentru ortodoxia. Radu-Negru a traitu cu o catolica, fără sa introduca cea mai mica eresia in biseric'a ortodoxa română pre care fundá elu Statulu român; astfelu cu toti urmasii lui, cari au respins totdeun'a ori ce eresia și au imputernicitu Statulu loru in giurulu colönei credinției strabune.

Religiunea la noi a fostu Statulu. Ea s'a disu Legea, și candu s'au codificatu pentru prim'a öra diferitele obiceiuri ale țierei sub Matheiu Bassarab s'a vediu ca Statulu, Legea, erá religiunea; și ca din religiune se reflectéza și legile române și Statulu român. Töta instrucțiunea noastră incepea cu „sante Ddieule“, cu Tatalu nostru“, cu „Crediu“, până instra in testamentulu nuou și in testamentulu vechiu care erá töta invetiatur'a, isvorulu tutoru cunoscinteloru și alu întiepciunei; erá „Vamele Vezduchului“, „Usi'a Pocaintiei“, „Viéttile santiloru“ pre de o parte, și pre de alt'a Istoria p a t r i e i; pentru ca ori ce omu mintosu, cu daru dela Ddieu a scrie a povestí, nu avea alt'a in gandu, decâtu cum sa trecá la vecinicia faptele strabune, faptele acelor'a cari le crease și le conservase o patria. Si istoricii nostri de acum döue trei seculi, ne dovedescu astadi scrisese loru ca nu erau ömeni, cari sa nu póta gandi, cari sa nu pota scrie si altu ce-va; dära ei erau preocupati, erau cuprinsi cu totulu de simtiementulu de religiune și de iubirea de țiera: lumea loru se marginea in patri'a loru, și ceriulu nu erá reprezentatu decâtu prin altariulu ortodoxu român.

Cu câtu a slabitu in noi simtiementulu religiosu, cu atât'a a slabitu și iubirea de patria, cu atât'a a slabitu și puterea nostra morala și fortiele noastre fizice; pentruca numai credinția intaresce, numai credinția invertosiéza, numai credinția mantuesce. Credinția in noi s'a scuduitu, s'a slabitu, s'a derimatu; și patriotismulu s'a surpatu cu deus'a, și ideile de vitezia de onöre și de gloria au peritu seu trecu câte odata cá naluce prin mintea noastră, candu avemu curagiulu sa ne gandum la

trecutul nostru scrisu de istoricii nostri sên de istoricii streini. Si ca avemu unu trecut in ace'e epoce in cari traiamu și credeamu in biseric'a, unu trecut gloriosu, unu trecut egale cu alu acelor'a cari ne despretiuescu astadi, și potu sa ne despretiuescu pentruca nu mai avemu nici puterea morala nici fortiele fizice, ni s'a slabitu sufletulu și ni s'a bolnavitu trupulu; ca avemu unu trecut pre candu religiunea ne invertosiá cu moral'a ei și ne imbarbatá cu preceptele ei, ca avemu unu trecut nu numai prin fapte de arme, dära și prin efectele unei civilizatiuni, este dovéda monumentele ce ne-au mai remasu, cari ne mai vorbescu inca prin plastica spre a intari cele spuse de istorici!

Töta acea civilizatiune și avea fundamentulu ei in religiune. Religiunea inspira prin secolulu XIII și XIV, pre mesterii români sa zidésca Bucovetulu in marginea Jului, pre ruinele și din ruinele strabuniloru pre santulu Dimitrie din Craiov'a, și mai tardu metropoli'a din Tergoviste, monastirea Dealului sub Radulu celu mare, pre care a distru-s'o ignorantia in lips'a de religiune, prin nisce nemti, cari au gramaditu acum alámuri preste tìnichele și tinichele preste alámuri, cari lucescu in söre spre a aretä ca totu fondulu nostru a remasu pre buze, precum religiunea, scuduita in dogmele ei, a remasu numai in nisce forme esteriore; precum onörea, perita din anime, lucesce atarnata pre pepturi!

Artile și civilizatiunea româna se surpa, i-si iéu forme bizare intr'o ingalare de civilizatiune exotica, eterogena fiintei noastre; și patriotismulu nostru se preface intr'o ingalare confusa de cosmopolitismu, cu care talismanu ni se fura fondulu nationalității noastre, precum prin confusiunea propagandeloru și prin eterodoxii pusi prin școle și pensionate, spre instruirea și educatiunea fiiloru și a fiiloru romane, ni se fura credinția strabuna: ortodoxi'a, ortodoxi'a româna, fondulu romanității și alu Statulu român!

O! avemu unu trecut si nu ni-lu puteti negá voi, paganiloru de totu felulu și voi paganiloru remasi, din retacire in retacire, fără consciința despre ale vöstre proprie; avemu unu trecut și acelu trecut este in biseric'a noastră! Nu derimati biseric'a româna pentruca, cu darimarea bisericiei romane, derimati și totu trecutul Român: din biseric'a româna au emanatu töte faptele cele mari ale Româniloru și s'au reflectatu in töta întiepciunea româna faptele de arme, faptele de Statu, faptele de civilizatiune. Resböiele de atacu, resböiele de resistinția și de conservare, cetățile nostre, artile nostre, literatur'a noastră, limba noastră, iubirea de țiera și de Ddieu, au purcesu din biseric'a noastră; și totu ceea-ce ni s'a mai conservatu a fostu prin biseric'a.— Nu atingeti biseric'a; pentru ca numai biseric'a noastră mai póte repará töte câte ati stri-

2. Alu doilea mijlocu ce-lu vedemu întrebuințiatu de poeti pentru a produce materialulu sensibilu in gändirea cuvinteloru din partea auditorulu suntu adjectivele și adverbele, ceea-ce s'a numitu „epitete ornante“. Substantivulu și verbulu singuru, chiaru candu se referu deadreptulu la objectu și acțiuni materiale, nu producu in mintea noastră decâtu o slaba amintire de sensibilitate, mai multu o nalucire a materiei, decâtu o adevărata impresiune. Candu dicemu d. e. Hasdrubal fu ucisu in batali'a dela Metaurus, nu se gändimu la imaginele sensibile, ce aru trebui sa fia cuprinse in aceste cuvinte. Nici pe Hasdrubal nu ni-lu inchipuimu in figura lui, nici uciderea nu ne o reproducemu cu totu ce are ea de crancenu, nici batali'a, nici riulu Metaurus: aceste substantive și verbi suntu numai semne uscate pentru gändirea abstracta a faptulu istoricu, gändire esclusivu prosaica.

Poetulu nu póte întrebuințiatu asemene verbi și substantive göle, ei este silitu a le imbracă, ale însprospetá in partea loru sensibila prin anume relevare a ei. Aci este caus'a, care ne explica d. e. epitetele constante ce le aflămu in Homeru lãnga Persönele principale din epopeile sale. Homeru nu numesce pe Achilu singuru, nici pe Diomedu, nici pe Pallas Atene, etc. Căci ce suntu aceste nume? Cuvinte reci, cari nu silescu imaginatiunea a-si reproduce persöna in plenitudinea ei de viétia palpabila. De aceea Homeru dice totu deun'a πόδας Ἀχιλλεύς = Achillu celu grabnicu la picioru, și te silesco astfelu a-ti construi in fantasi'a ta imaginea sensibila a eroului; Homeru dice βοὴν Ἀγαμέμνωνος = Diomedu celu bunu la strigatu, γλαυκῶπις Ἀθήνη = Minerva cu ochiulu albastru, etc.

Shakespeare in „Macbeth“, unde vorbesce Banquo cu vrajitörele *), le descrie :

Se vede ca 'ntielegeti,
Căci fia-care pune degetulu ciuntitu
Pe sbarcitele budie.

Si in altu locu :

Voiu fi silitu sa iau
Dela nöpte 'mprumutu vre-un'a din a ei
Intune cate öre.

Alexandri, in eminent'a sea poesia „Groza“, destépta cea mai via impresiune prin adjectivele pline de sensibilitate, cu care insotiesce objectele gändirei :

Galbenu cá faci'a de galbena cera
Ce apröpe-i ardea,
Pe o scandura vechie aruncatu afara
De somnulu celu vecinicu Groz' acum dormea . . .

Unu mosineagu atunci, cu o barba lunga,
La Groza mergendu,
Scöse doi bani netedi din vechi'a lui punga,
Lãnga mortu i puse, man'a-i sarutandu,
Mai facu o cruce și disé plangend, etc.

Tötu epitetele producu impresiunea pitoresca și marcatá in poesia lui „Strang'a“, d. e. in strofa a 6-a.

Optu voinici cu spete late
Si cu maneci suflöcate
S'au cu puscile 'ncercate.

Frumösu este adjectivulu sensibilu in strofa lui Muresianu.

*) pag. 7 și 43 din editiunea „Junimei“.

Inaltia-ti la t'a frunte si caut'a giuru de tine
Cum stau cá bradi in munte voinici sute de mii. . .

Förte plasticu in descrierile sele este Bolintianu.

Nöptea se intinde si din gén'a sea
Argintöse lacrimi preste flori versá.

Colo sub o négra stãncã
Geme riulu spumatoriu,
Pacea noptii e adenca,
Lun'a dörmé pe unu noru.

Caigi! vedí, nöptea vine
Dupa dealuri fumegandú.

Pe unu piscu selbaticu si vijeliosu
Unde urla'n póle Argesiulu spumosu,
Este o cetate.
etc.

3. Unu altu mijlocu de a realizá aceeasi conditiune indispensabila a frumosulu poeticu suntu personificările objecteloru nemiscatöre s'au prea abstracte, precum și a calităților și acțiuniloru. Prin această ce introduce in gändirea cuvinteloru o noua miscare, neobicinuita in prosa și togmai de aca surprindetöre, ce descépta imaginea sensibila și colorédia schem'a palida a cuventulu prin cea mai energica visiune.

Dej'a Homeru nu mai întrebuințiatu verbulu simplu a sagetá, ei dice :

Sageat'a sböra cu voluplate pentru
a gustá carnea inimica.

In Horatiu grigi'a se urca pre corábii

Scandit aeratas vitiosa naves
Cura. (Va urmá.)

catu și câte ati derimatu voi nedusii la biserica, I ati luata averea, nu v'atingeti și de disciplin'a ei; nu v'atingeti și de dogmele ei, nu scuditi colón'a credinței, credința, care ea singura pôte mantui. Prin propunerea impia, prin barfirea, prin imbalarea contr'a prelatilor cari reprezenta conduce și administréza credința, ati tîntitu la deramarea colóniei; credinței, la darimarea temeliei bisericeii române, ati cugetatu sa stigmatizati de anti-canonice și de creștia tóte tainele sante administrate de doi ani încóce: botezulu și cununi'a, spovedani'a și impartășirea, ungera, immormentarea.

Dle Crezulescu, respinge cu indignatiune acésta propunere impia și acésta idea funesta. Acésta fapta va fi démna de dl'a; ea va fi tamaia care va merge deadreptulu la parintii, la bunii și la strabunii Diale.

Rasinari 25 Marte 1867 st. v.

On. Dle Redactoru! Diu'a de Bun'a-vestire a fostu o serbatóre indoita pentru noi Rasinareni, un'a căci astadi serbâmu aducerea aminte de diu'a aceea in carea angurulu Gavriilu a vestitu Nascatórei de Ddiu, ca va nasce pre mantuitorulu lumei,— alt'a căci comun'a nóstra a consantitu scól'a sea inca din anul 1847 patronatulu serbatórei de astadi.

Deci cu ocaziunea acésta corpulu invetiatorescu de aici a arangeatu in onórea patronulu scólei o festivitáte, carea a decursu in chipulu urmatoriu.

Dupa finirea servitiului divin u poporulu dela ambe bisericile incunoscintiatu prin preotii respectivi slujitori, s'a adunatu in curtea institutulu scolaru, unde erau pregatite cele de lipsa pentru santirea apei. Dela biserica cea vechia a venit u poporulu cu processiune in frunte cu Santiele Sele preadennii nostri preoti Sav'a Popovicu și I. Drocu și intonandu corulu sub conducerea dlui invet. Petru Bancila o poesia ocaziunala compusa de DSea.

In curtea institutulu scolaru s'a facutu santirea apei de cátra dd. preoti susu numiti, insotiti fiindu și de Parintele catechetu I. Drocu jun.— Dupa santirea apei, pâna candu preotii a stropitu cu apa (botezatu) pre poporulu adunatu, corulu tinerimeii scolare a intonatu Imnulu Maj. Sele Imperatulu nostru și Imnulu prea bunulu nostru Metropolitu.

Dupa acésta d. invetiatoriu I. Petrascu, a tinutu cuventare, pe carea sunteti rugati Domnule Redactoru a o inserá intreaga in colónele stimabilulu DVóstre diuariu „Telegrafulu Român“.

Dupa finirea cuventárei s'a intorsu fia-care la ale sale, plinu de cea mai mare bucuria, carea se puté ceti de pe fati'a fia-cáru, căci acum ne vedemu și noi liberi celu putinu in esercearea dreptulu nostru scolaru, dreptu atátu de frumosu și salutariu.

I. Metiu.

Varietáti.

* La impartășirea l. „K. K“ nrulu 35 despre toastele din Gherl'a, comunicata in Tel. Rom. intre Varietáti, primimu o corespondința datata G h e r l ' a 4 Aprile, din care scótemu urmatórele: mergendu in un'a din dupa prándiele lunei lui Martiu vre-o căli-va români in bereri'a din locu, aflara acolo o multime de fitigei (coconasi) de arménu beti, vreamu sa dicemu, bindu la bere și asiedian-du-se și ei in giurulu mesei se escá cá ori unde intre pahara, dispute despre diferite lucruri din lume, se intielege, ca se apucara și de politica, socotindu-se pôte in momentele acelea, ca dela ei va depinde deslegarea nodulu gordicu — și cancelistulu M. nu se puté rabdá sa nu radice și acolo unu toastu amestecandu in elu și ministeriulu unguurescu, in sa nu in form'a publicata de „K. K.“ Apoi aflandu-se intre ei și unu arménu renegatu, carele numai dela restituirea constitutiunei unguuresci încóce incepú iérasi a dice ca e ce au fostu, adeca arménu, Augustinu Munteanu, vitielosu cum e, au radica, séu mai bine dicendu au strigatu, unu toastu a d r e m cu accentuarea cuvintelor mantuitorulu despre hucuri'a de unu intorsu fatia cu 99 drepti. Diserámu, ca Munteanu au strigatu toastulu de aceea, căci déca va cunósce cine-va obiceiulu unor'a de pe aici in discursu, va scí și aceea, ca enm vorbescu de i n c e t u și cu deosebire ce linisce au pututu fi atunci intre ei, candu beusera déjá binisioru din bere! Ca Muresianu se fi inceputu sirulu toastelor, nu e adeveratu, căci atunci

*) Numai sa avemu locu.

R.)

vorbisera déjá pôte și dicee altii totu lucruri ce au numai in cárcime și intre pahara locu. — Noi nu putemu pricepe cu ce scopu au pututu publicá „K. K.“ minciunile mai susu atinse din Gherl'a, de órece, cá fói'a intielépta trebaie sa scie, ca ómenii pre aici, in lips'a totulu ce e nou și aru putea caus'a óresi-care distractiune, de uritu trebaie sa-sia refugiu la minciuni și flécuri mari cá ale corespondentiloru din Fagarasiu ai ei, dovéda scorniturile ticalóse buciunate déjá mai de tóte díuarele unguuresci despre judele supremu opidanu de aici Lasslofi, cu ocaziunea imbucurárei pentru restituirea constitutiunei magiare, cari tóte nu fura alt'a decátu nisce flécuri scornite de unii demni de totu dispretiulu ómenimeii, au dóra au voitu sa ne próvoce prin acelea la prostituare? E tristu lucru candu foi politice se dejoseseu; la publicarea scornituriloru din crisme și apoi si mai tristu déca se face capitalu politicu din ele!

* (La celebrarea încoronárei.) Precum spune „Hungaria“, din ambele bisericici din cetatea Bud'a, in cari se va face ceremonia de încoronare, au a se delaturá tóte bancele și altariile laterali și in loculu lor au a se asiedia tribune. Numai in sanctuariu, unde se voru constitui dóue tronuri, voru romanea și bance pentru demnitaru bisericescu și alte notabilitáti. Banchetulu celu mare lu va va dá regele in localitátile redutei din cauza ca alte incaperi mai spatióse nu se afla in Bud'a-Pest'a. Dupa cum se dá cu socotéla, ceremoni'a încoronárei va durá 4—5 óre.

* (Gard'a nobila unguuresca) Acésta, precum se aude, iérasi se va restituí. Maj. Sea au determinatu, cá pre tempulu încoronárei sa se denumésca unu capitánu pentru gard'a acésta, iéra gard'a nobila sa se compuna din doispredece pâna in cinci-spredece oficiieri din armata. Iéra dupa încoronare se va restituí gard'a acésta in întregitate sea.

* (O parere magiara in cestiunea natiunalitátiloru Ungariei.) „1848.“ o sóia ce apare in Pest'a scrie intre alte: „Cestiunea natiunalitátiloru e pentru Ungari'a o cestiune de esistintia. Deslegarea causei ó-orientali are dóue párti prim'a caderea imperiulu turcescu, a dóua organizatiunea popóreloru eliberate. Nu esista tiér'a asupr'a cárei'a deslegarea acéstei cestiuni ce esercite inflóintia mai mare decátu asupr'a Ungariei. Tunulu dintáiu ce se va audi la Dunare, va face cestiunea natiunalitátiloru Ungariei o cestiune européna. Batali'a se va incepe intre popóre. In fati'a bataliei pentru libertate, murii dreptulu istoricu cadu in ruine. Deci detórint'a nóstra este: a impacá nisuintiele natiunalitátiloru cu dreptulu istoricu unguurescu. Déca pre tempulu bataliei ce se va incepe in resaritu — ceea ce mai lesne se pôte intemplá astadi decátu mâne — natiunalitátile voru privi la magiaru cá si la unu inamicu alu lor cá astadi, atunci o batalia infricosiata a natiunalitátiloru va acoperi patri'a nóstra. In acésta batalia ori cátu de eroicesce ne vomu luptá, invingerea nu va fi in partea nóstra. Chiaru invingerea cu arm'a, cu acésta cauza aru fi pentru noi o cadere. Deci trebaie sa ordinámu astfelu trebile cá pre tempulu resbelulu orientalu, natiunalitátile sa nu ne gasésca de inimizii ai lor. Putemu noi ordiná acésta? Vomu vorbi cu ocaziunea venitória. Dar si pâna atunci sa nu uitámu ca acésta e cestiune de esistintia.“

* (Nu voru fi honvedii.) Fói'a oficiósá publicá, ca gendarmeri'a tierei se va desfiintá, și activitatea ei se va predá diregátoriloru de tiéra și municipale. Asemenea se va putea intemplá si cu vigili'a de finantia și de politia. In loculu acestor'a au vrutu sa constitué ministeriulu unguurescu 10 bataliuni de honvedii și s'au si rugatu pentru imputernicirea din partea monarchulu in privinti'a acésta. Imperatulu in sa nu au incuviintiatu propunerea acésta, amintindu, ca chiaru si numirea singura de honvedii aru trebú sa fia vatemátóre pentru unitatea armatei, ca la tóta intemplanrea se va constitui o trupa de asecurantiá, in sa pentru acésta aru trebú alésa o astfelu de numire, carea sa nu revóce nici decum vre-o prejudétiu militariu.

* In privinti'a contelui Cibrario, carele au sositu dela Florenti'a la Vien'a și in privinti'a courierulu de cabinetu italianu, Dlu A ni e l l i, carele se afla in curtegiu (a cáror'a sosire se aduce in legatura cu calatori'a ce o va face printiulu Um-

bertu), audimu, ca missiunea contelui Cibrario in adeveru are de scopu, cá sa efeptueze despártirea actelor un'a de alt'a din ambele archive. — Precum se spune, gubernatorulu din Crain, Bar. B a c h, va sa devine gubernatoru in Trieste. Se dice, ca si in Carinli'a si in Tirolu se voru face schimbári.

* (Lucru demnu de imitatu.) In Brannschweig s'au facutu din partea reuniunei cetáteniloru otárireá, cá la salutarea de pre strada sa nu se mai iea palari'a josu, cu atát'a mai putínu, de órece o astfelu de otárire s'aru fi facutu déjá si inainte cu vre-o 20 de ani. Membrii reuniunei amintite róga pre publicu intr'unu anunciu (insciintiare) „cá reverinti'a séu stim'a sa si-o arate numai prin o atingere cu mân'a de palariá séu prin o miscare de mâna salutatóre.“

* In „G. Trans.“ aflámu o coresp. din Clusiu de urmatcriulu cuprinsu: „Cu acésta ocaziune ve rogu cá in interesulu conatiunaliloru nostri se binevoiesci a dá publicitátei interprinderea cea mare, care au decisu societatea de asecurare din locu „Victori'a“, a o efeptu in interesulu comunu alu patriei nóstre. — Societatea acésta e asiediatá cu sanctiunare mai inalta pre actii, — si au primitu, pâna acum'a asecuratiuni numai in contr'a foculu, dar pentru cá sa póta estinde afacerile sele și la asecurárele in contr'a ghiatiei, a transportulu, a vietiei de omu și animalu, au decisu in adunarea sea generala din 17 Nov. an. tr. cá sa edea, cá bas'a ramuriloru de asecuratiune indicate inca 1000 buc. de actie. Dupace in sa noi români nu posedemu inca pâna acum o atare societate de asecurare, dupace acésta presenta nu are nu are nici unu caracteru natiunalu si are de scopu de a impartási pre fia-care cive alu patriei fára de deosebire de natiunalitate si confessiune in beneficiile sele cátu si in favorurile asiediametulu de creditu, care l'au infintiatu numai pre sém'a actionariloru, ba precum suntu din fontana sigura inesciintiatu voiesce in agendele sele avende cu români a intrebuintiá si limb'a nóstra natiunala, — precum ne-amu convinsu si din o provocare a comitetulu aceluasi scrisa romanescé si tramisa cátra Domni nostri din Clusiu si impregiuru, nu potu a nu recomandá intrebuintarea acésta patriotica conatiunaliloru nostri, cá sa cumpere si sa deviná in posesiunea atátoru actie, care sub nrmatórele conditiuni se potu cumperá.

- 1) un'a actie suna despre 1000 fl.;
- 2) din sum'a acésta numai 300 fl. suntu de a se solvi in bani gat'a, — iéra despre 700 fl. e de a se dá unu contractu séu obligatiune.
- 3) Cine platesce sum'a acésta de 300 fl. anticipalmentu va capeté pre lángá dobend'a (dividenda) avuta dupa actia, — inca si 6% dupa cele 300 fl. — care o póte platí si in 10 rate.
- 4) Castigulu celu mai mare alu societátei a acésta, cumca pe sém'a actionariloru s'a constituitu unu „asiediametu de creditu“, care fia-care actionariu lu póte folosi in sensulu statuteloru. —

In Clusiu e incredintiatu cu vinderea atároru actie. D. Carolu Benedek, care e plenipotentiatulu extraordinaru alu societátei.“

Nr. 8—2 Concursu

Pentru întregirea statiunei vacante de invetiatoriu in comunitatea gr. res. Petri'a, ce e ingremiata inclitulu comitatu alu Carasiulu și protopresbiteratulu gr. res. românulu alu Bisericeii albe, se escrie prin acésta concursu.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmatórele emolumente anuale:

- a) in bani gat'a: 63 fl. v. a.
- b) in naturale: 24 meti de cucuruзу, 100 ponti lardu, 50 ponti de sare, 12 ponti, lumini, 6 orgii de lemne, trei jugere de pamentu și cartiru libera.

Doritorii de a ocupá acestu postu de invetiatoriu voru avé a inzestrá petitiunile lor in concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu estrasulu de botezú, cu atestatu despre absolvarea cu sporiu bunu a cursulu pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pâna acum si portarea lor morale si politica, si astfelu inzestrate le voru subterne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu diecesei Caransebesiulu pâna in 25 Aprile a. c. vechiu.

Caransebesiu, 13 Marte 1867.

Consistoriulu diecesei Caransebesiulu.

INDREPTARE In nr. tr. pag. 1 col. I sirulu 11 in locu de „Cá sa-mi dau unu tributulu“ a se ceti: Cá sa-mi dau si eu tributulu etc.— La Foisiora, pag. II. col. II sir. 3 in locu de „pictura judica“, a se ceti pictura india.